

C.A. van Woelderen, De Havezate Landfort bij Gendringen, De Nederlandse Leeuw 34 (1916), p.140-147

De Havezate Landfort bij Gendringen,

door C. A. VAN WOELDEREN.

In 1830 is bij een grooten brand te Gendringen het geheele oude gemeentearchief vernietigd. Tal van genealogische gegevens zijn daardoor verloren, omdat de vele kasteelen en buitens, zooals Swanenburg, Landfort, Hardenberg, Engbergen, de Wildt, kasteel te Ulft, kasteel te Netterden, Wisch, Schuijlenburg e a. en de nabijheid van het Salm-Salmsche hof te Anholt van oudsher verschillende aanzienlijke families hebben aange trokken.

Toch zal er uit verschillende familiearchieven nog allerlei op te diepen zijn, waartoe ik door het volgende gaarne het mijne bijdraag; mijne gegevens zijn ontleend aan akten, die berusten in het archief van den vorst van Salm-Salm te Anholt (zie „Lehen Havesaat Landfort in der Grafschaft Berg unter Gendringen 1434—1731 en 1733—1804, III Stock, Abt. D. Sectie III N°. 46 en Sectie IV N°. 7) en in het familiearchief op huize Landfort.

1. *Johan van Assewijn* Ridder en vrouwe *Stijne van Hessen*, heer Johan's ehewiff verclaren in 1434 op den dag St. Jacobs des heiligen apostels voor zich en hunne nakomelingen te verkoopen aan *Derick van Bronchorst*, heer tot *Batenborch en Anholt* en zijne „Fruen” hun $\frac{1}{3}$ deel van den Isselslach gelegen in den lande van den Bergh en het kerspel van Gendringen, grenzende aan de gemeente Anholt, aan *Jouffrow Ilanys van Sledenhorst*, aan het Berchstedervelt en den Isselstrank; het andere $\frac{2}{3}$ deel behoorde aan *Reijnolt van Assewijn*, hun broeder.
2. *Reijnolt van Assewin* en zijne „Fruen” verkoopen in 1434 op Vrijdag na den heiligen Crucesdag aan *Derich van Bronkhorst* hunne huijsinge enz behoorende tot hun deel van de Lanckforth, gelegen bij de Issel, waarvan hun broeder *Heer Johan van Assewin* zijn deel reeds heeft verkocht.
3. In 1462 op Zaterdag na Pinksteren werd *Johan Greve* „und syn rechte liefserwen umb sunderling getreuner Dienste willen” met het naar Zutfensch recht pondige loen de Lanckfurth (Lanckforth) met toebehooren beleend door *Heer Gisbert van Bronckhorst*, *Herr tho Batenborg und Anholt*, zooals wijlen zijn vader *Heer Diederich van Bronckhorst*, *Heer to Batenborg*, *Anholt*, *Rijnsberg* enz. het van *Reijnolt van Assewijn* verkregen en verworven heeft (getuige o.a. *Willem van Suijle*).
4. In 1488 op Maandag . . . beleent *Jacob van Bronckhorst*, *Her tot Baatenborgh und Anholt*, *Adolf van Ulft* met „huijs hoffstaede gehaisen der Lanckforth” met toebehooren (getuige o.a. *Derik van Suillen*).

5. 23 Mei 1582 verzoekt *Johann van Hoe(v)n* om investituur.
6. 24 Juli 1584 schrijft *Frans van Jemmigen*, dat wijlen *Adolf van Ulft* in 1488 met Lankfort werd beleend en daarna het laatste *Streufen Streuff* voor zijne huisvrouw *Elisabeth van Ulft*. Daar nu het leen bijna 100 jaar aan het geslacht van *Ulft* had behoord en de laatste bezitster *Wendel van Ulft* de volle zuster van de huisvrouw van *Streufen* en de nicht van zijn „beste vader” was, zooals uit den bijgevoegden stamboom blijkt, verzocht hij beleend te worden.

Ad. v. Ulft

Adolf v. Ulft.	Wilh. v.	Ulft.	Alheid v.	Ulft.
Elisabeth Streuff.		Wendel Ulft		Georgius
de Cuius succes-				des Supplicanten
sione agitur.				beste vader.

7. *Diederich van Bronckhorst* beleent 26 Juli 1584 *Franz van Jemmigen* met Lankfort, als gevolmachtigde van *Jurgen van Hoevn*.
8. Kennisgeving, dat 16 Juni nieuwe stijl (6 Juni oude stijl) 1610 ten huize van *Jan Lollarts* in de grauwe molenstee tot *Emmeryc* koopdag zal worden gehouden van zekere leen- en andere goederen, gelegen in het graafschap van den Berghe, van de Heere *Franz Hoën* en de erfgenamen van wijlen *Niklas Ruijs*, nl.: „een adelicke haefzaedt ghenannt de Lanckfort, so deselvige met zijn hujs ende hoofstadt, graften, wallen, bomgaert ende Hoven tsampt water visscherien, molen-gerechtigheit ende Jachten en met zijnen toebehooren, in grootten amtrent achteen hollantsche Mergen ghelegen aen de oude Issel in den Graefschap Bergh in de kerspel van Gendringen”; verder „een kaedstede te Mechelen, genaamd de Berchstede op de hoochstraat, de kaedstede de Bochorst en de kaedstede te Wijhen daer *Evert Termaet* nu op wonende is”.
9. In 1644 verzocht *Henrich van Geismar* om immissio realis in de havezathe Lankfort.
10. In 1648 krijgt *Heinrich van Geismar* de toestemming om te procederen over de Lankfort.
11. Brief van *Johan von Portman* uit Baijreuth van 25 October 1655 aan den raad van den vorst van Salm met verzoek om toezending van verschillende stukken, in het bijzonder van den koopbrief van wijlen *Reinoldt von Assewin* aan den heer *Dietherich von Bronckhorst*, heer te *Batenberg, Anholt, Warnsfeld* en *Ringenberg*, omdat de advocaat-fiscaal der Gravin zum Berg eene actie tegen zijn zoon en diens dienaar heeft ingesteld wegens het uitoefenen der jacht te Gendringen zonder daartoe gerechtigd te zijn.
12. Brief van *Johan Conradt von Portman* uit Embrich

van 4 April 1658 aan bovengenoemden met verzoek om den leenbrief van 1588 en 1589 en den daarin vermelden koopbrief.

13. 23 Augustus 1678 wordt *Joh. Wilh. van Portman* met de havezathe Landfort beleend.
14. 17 Mei 1698 verscheen de HoogWelgeb. Heer *Johan Wilhelm van Portman tot de Landfort* en die ook Hoogwelgeb. Vrouwe *Gerhardina Agnes van der Lawijck* ende hebben beleeden deugdelijker wettelijk schuldig te wezen aan den HoogWelgeb Heer *Hendrich van Middachten* eene somme van duisent gulden holl.
15. 10 Februari 1701 wordt consent gegeven de havezathe Lanfort met 4000 caroligulden te bezwaren ten voordeele van den burgemeester *Daniel Adam Brendel* en zijn huisvrouw juffer *Anna Franken* wegens geleende gelden aan de in 14 genoemde eigenaars.
16. 1 Juni 1712 verklaart *Henrica Huygen* nagelaten dochter van den Heer *Adam Huygen* vorstelijk Nassausche raad, drossaard der heerlijkheid Wisch, burgemeester der stad Doesborgh, dat de havesaet Lantfoort wegens eene schuldvordering van f 6200 op *Johan Willem van Portman* bezwaard is; dat zij, daar de heer *Portman* de rente eenige jaren niet heeft betaald, getracht heeft de havesaet te verkoopen, waartoe zich echter geen koopers hebben voorgedaan, zoodat zij Landvoort cum appert. voor zich heeft moeten behouden; zij verzocht wederom beleend te worden.
17. 16 Januari 1713 wordt *Henrica Huygen* door *Ludwig Otto Furst zu Salm* met Landfort beleend.
18. 13 Augustus 1720 wordt *Lucas Adam Huygens*, oud-burgemeester der stad Doesborgh na den dood van zijne zuster opvolger in het leen. Hij verzocht 1 October 1720 om den consensus alienandi.
19. 23 September 1721 verzoeken, doordat hun oom burgemeester *Lucas Adam Huygens* 26 December 1720 was overleden, zijne erfgenamen met Landfort te worden beleend.
19 Februari 1722 worden dientengevolge met Landfort beleend:
Ernestina Charlotte, Wilhelmina Gertrudis, Johanna Adriana, Georgia Anna Henriette en *Maria Agatha Nies* onder de bepaling, dat binnen 3 jaar een van hen het leen alleen zal moeten overnemen.
23 Febreari 1725 wordt deze termijn met 6 jaar verlengd; dit wordt 24 Februari 1731 nogmaals toegestaan.
20. De erfgenamen *Nies*, kinderen van *Hendrik Johann Nies*, Nassausche raad en drossaard der Hoogheid Wisch en van vrou *Agatha Huygens*, verzoeken als erfgenamen van haren oom, den Heer *Lucas Adam Huygens*, burgemeester der stad Doesborg het Havesaet de Landfort te verkoopen aan de Hoogwelgeboren Mevrouw *Elisabeth Sophia Baronesse Douariere van Strunkede van Dorneburg* geboren *Rijksgravinne van Schwerin* en hare erfgenamen, geassisteerd door haar zoon gerequireerd mombaar, den Heer *Sigismund Baron van Strunkede*, Koninkl. Pruisisch geheime

- Cleefsche en Märkische Regierungsrat en *Johann Wilhelm Zulauff* als gevolmachtigde en mandataris van Mevrouw van Strunckede voor de somma van 9200 gulden (Doesborg 6 Januari 1733); 9 December 1733 heeft de beleening plaats. 4 Mei 1734 testeert *Baronesse van Strunckede*, dat haar zoon *Sigismund* de havesate Landfort zal erven.
21. 13 September 1736 wordt *Sigismund Baron von Strunckede* met de havesate Landforth beleend in tegenwoordigheid van de leenmannen Heer *Godfried Wilhelm van Portmaun van de Penekamp* en *Johann Thelosen*.
22. *Sigismund Baron von Strunckede* enz. erfheer op *Crudenburg, Bruck Hünne* etc., *Landtfordt en Sonsbeeck*, machtigt zijn Landfortschen gevolmachtigden *Gottfried Dames* den leeneed af te leggen en den leenbrief in ontvangst te nemen (Huize *Crudenburg*, 17 Februari 1740). 7 November 1742 geeft *Nicolas Leopold* zu Salm-Salm den consensus alienandi.
23. 7 November 1742 verschijnen in tegenwoordigheid van den stadhouder der heerlijkheden Gendringen en Etten *G. Huetinck*, geassisteerd door *Casper Herman Strumpf* en *Dr. Willem Hendrik Rosenboom*, de Hoogwelgeboren Heer *Sigismund van Strunckede* en de Hoogwelgeboren Vrouwe *Charlotta Wilhelmina von Heijden Heere en Vrouwe tot Crudenburg en Landfort* en verklaren schuldig te zijn eene somma van f 2145 aan den Heer *Hermannus Bosboom* stadhouder der Hoogheid Wisch en R^r der stad Borgh tot zekerheid waarvan zij het huis Landtfort bezwaren.
- „Ter voorkominge van kosten” bezwaren zij op denzelfden dag hun huis Landtfort met een hypotheek van f 2000 ten behoeve van de nagelaten erigenamen van wijlen den Hoogwelgeboren Heer *Carel van Lijnden Heere tot Swanenburg* etc., den 15 Juli 1737 van dezen door comparant en zijn broeder en „Freulijns susteren” *Lodewijk, Maria, Johanna en Elisabeth Charlotta van Strunckede* wettelijk ontvangen en opgenomen.
24. 6 November 1744 wordt door *Dorothea Francisca Agnes* geboren en gehuwde vorstin van Salm enz. de consensus oppignorandi c. q. alienandi voor 3 jaar toegestaan.
25. 10 November 1744 dient *Benedictus Levi Gompers* bankier te Nijmegen een verzoek in, om „op den Landtfort” te mogen procederen wegens eene vordering van f 1632 op *van Strunckede* uit wisselbrief dd. „Craenenborg” 15 October 1743 een jaar na dato te Nijmegen te betalen; hij noemt nog een tweeden wissel van 1500 holl. Rijksdalers dd. 6 Januari 1744. Het verzoek wordt 27 November 1744 toegestaan.
26. Uit eene aantekening van 16 November 1744 blijkt, dat 13 November 1744 te Gendringen ten protocolle en register van bezwaar is geroijeerd de obligatie van 7 November 1742 ten behoeve van den Heer *Righter Hermannus Bosboom*, hiervoor treedt in de plaats eene obligatie van f 2360, aan den Weleer-
- waarden Heer *Johan Gerhard Fischer*, predicant te Gendringen, „deszelfs ehevrouw en erigenamen”.
- Uit eene berekening blijkt, dat de jaarlijksche inkomsten uit Landfort toen f 400 bedroegen.
27. *Friedrich König* in Preussen, Marggraaf zu Brandenburg etc. heeft dd. 13 December 1749 goedgevonden en geeft te verstaan, dat, aangezien na den dood van den geheimen Regierungsrath *Baron von Strunckede zu Crudenburg*, achterlatend 5 onmondige kinderen en vele ingewikkelde en netelige zaken, zijn broeder, eveneens geheime Regierungsrath, *Baron von Strunckede zu Strunckede* bewezen heeft niet langer als tutor honorarius te kunnen worden aangenomen, aan laatstgenoemden als medevoogd, die de administratie zal voeren, zal worden toegevoegd de Justizrath en advocat *Casper Duden*.
28. Uit een verzoek om nova investitura van den geheimen Regierungsrath *Ludwig Baron von und zu Strunckede* qua tutor honorarius en Justizrath *Duden* qua tutor administrans van de 2 onmondige zonen en 4 onmondige dochters van *Sigismund Baron von Strunckede* en om den consensus alienandi blijkt, dat laatstgenoemde 11 December 1749 is overleden.
29. *Johann Caspar Duden* verklaart dd. Wesel 1 December 1750, nadat hij als medevoogd over den minderjarigen *Conrad Friderich Baron van Strunckede* met de havesath Landforth beleend was, na den leenbrief woordelijk te hebben geciteerd, te garandeeren, dat zijn pupil, zoodra hij meerderjarig zal zijn geworden, het leen zelf zal ontvangen en den leeneed zal hernieuwen.
30. Voor Dominus *Johan Gerard Fischer*, Praedicant te Gendringen is „nae een voorgaend gerichtel. vercregen verwin 27 October 1751 bij Executie verwijt de Behujsinge en Havesathe Landfort cum ab et depend. enz. voor eene somma van f 3210, waarvan de Heer Lieutenant C. de Groot koper geworden is”. (actum Gendringen 29 November 1751 G. Smits, Landschr.).
31. 13 December 1751 wordt *Conrad de Groot*, luitenant in Hollandschen dienst, beleend met Landfort. Voor een tijd van 6 jaar wordt hem toegestaan, de havesatae Landforth te bezwaren met f 2400.
32. 29 April 1753 wordt naast *Conrad de Groot* met Landfort beleend *C. A. H. de la Lane de Duthay*, drossaard der heerlijkheid Gendringen en Etten en burgemeester der stad Doethecom (laatstgenoemde was getrouwd met *Theodora Plante*, *Conrad de Groot* met *Johanna Henrica Hollink*).
33. 20 Maart 1756 verzoeken *Carl Henning, W. G. Engelbronn, E. J. Engelbron* en *Steph. Goor* wegens eene schuldvordering van f 782 10 St. 8 pen. op den heer *C. A. H. de la Lane de Duthay* om den leensconsent om ten landregte te mogen procederen.
34. 9 Mei 1756 verzocht de weduwe van Lieutenant *de Groot, H. II. Holling*, te mogen procederen, daar zij „bij overlatinge van den eigendom van de halfteheid van de havesathe de Landfort te procederen

heeft eerst een summa van f 1400 van den Heer Burgemeester en Drossart *E. A. H. de Lalane de Du Thay* benevens drie jaren interesse tot den 30 April 1756 uitmakende f 168 enz”.

35. 25 Mei 1756 verzocht *Duthay* consent om Landfort met f 5000 te bezwaren; 21 December 1769 wordt consensus verleend, de hypotheek van f 2500 tot 13 December 1763 te verlengen. Na verkregen consensus alienandi verkoopt *Claudi Anton Henrich de la Lane de Duthay* 24 December 1763 de havezate Landfort aan Mevr. *S. M. Kraijenvanger* gehuwd met *C. L. N. Bögel*, lid van het gerechtshof van Suriname ten behoeve van haar onmondigen zoon Joann Friederich Bögel.

36. *Henrich Antoni Heller* wordt 15 November 1768 met Landfort beleend, dat hij verworven heeft bij koopacte van 14 September 1767 van *C. L. N. Bögel* en zijne echtgenoot *Christina Maria Robijn*. De landschrijver *Gerhard Smits* declareert hiervoor:

Pro consensu alienandi	18	Di.	6	St.
„ refutatione	8	—	—	—
nova investitura	78	—	—	—
	104	—	6	—

37. D.d. Arnhem 6 November 1772 geeft *Heilwich Derk Baron van Lijnden* beschreven in de ridderschap des Quartiers van Veluwen en Ordinaris Raad in Gelderland aan den landschrijver *Smits* volmacht het noodige te verrichten bij den vorst van Anholt voor zijne beleening met Landfort, tengevolge van zijn koopbrief van 22 Mei 1771; de beleening is geschied 25 November 1772.

„*Heilwig Derck graaf van Lijnden tot de Landfort*” bevestigd in zijn leen, waarbij assisteeren *W. B. baron de Bruen Heere tot Engbergen en de Wilt Hoogvorstelijke Salm Salmsche leenman tot Anholt en D. baron van Lijnden Heere tot den Zwaenenburgh* bij gebreke van Hoogvorstelijken Salm Salmschen tweeden Leenman tot Anholt, leenman van den Hove Provinciaal van Gelderlandt.

39. 25 April 1582 wordt consensus verleend aan Mr. *C. A. H. de la Lane de Duthay* Drossaard der Heerlijkheden Gendringen en Etten, om wegens eene schuldvordering van 30 October 1778 van f 600 benevens verlopen renten te procedereen op den nagelaten boedel van wijlen *A. D. baron van Lijnden tot Landfort*.

14 April 1784 wordt onder getuigenis van *Willem baron van Lijnden tot Hemmen* en *Jan Herman Sigismund baron van Nagel Heere tot Wisch* oude en nieuwe ampten, leenmannen van het vorstendom Gelre en de Graafschap Zutphen bij gebrek aan Antholtsche leenmannen, consensus verzocht voor den verkoop aan *A. G. baron van Tengnagel*, majoor ten dienste van den Staat der Ver Nederlanden, van de Havesate de Landfort door *Derk baron van Lijnden Heere tot den Swanenburg*, waarmede hij na den dood van zijn broeder *H. D. baron van Lijnden tot Landfort* was beleend.

11 Augustus 1783 wordt *A. G. baron van Tengnagel* met Landfort beleend.

40. Volgens koopakte van 5 en 7 November 1789 op de huizen Landfort en Biljoen werd de havesathe Landfort cum ab-et dependentiis voor eene som van 28.350 gls. met twee hypotheken ad f 1000 voor het ampt Gendringen en id. f 3000 voor den Heer Capitein *E. C. Staering* door *A. G. baron van Tengnagel* weduwnaar van wijlen *G. C. baronesse van Spaen* en door de mede-erfgenamen *J. F. baron van Spaen* met zijn gemalin *Sara gravin van Hogendorp* *A. P. C. baron van Spaen*, *G. C. baron van Spaen*, *L. D. W. C. baron van Tengnagel* gehuwd met *C. baronesse van Spaen* en jonkvrouwe *F. B. van Spaen* verkocht aan *Henrich Johan Scharff* en zijne echtgenoot *Zara Maria Magdalena Cruijenpenning*.

11 Mei 1790 verzocht *A. G. baron van Tengnagel*, Luitenant-Kolonel ten dienste van den Staat der Ven. Nederlanden de havezate Landfort over te dragen aan *H. J. Scharff*, laatstgenoemde legt 21 Augustus 1790 den leened af.

41. Mevrouw de Wed. *H. J. Scharff* werd 9 Mei 1798 voor zich en namens hare onmondige kinderen beleend met de havezathe Landfort.

8 October 1800 wordt attest afgegeven van den Gerigte van Gendringen, dat door het tweede huwelijk van *S. M. M. Cruijenpenning* met *Jacobus Adam von Schilling* bij magescheid van 30 September 1799 tusschen haar en de voogden over hare minderjarige kinderen Landfort aan haar toegedeeld en overgegeven is.

10 October 1800 heeft *Jacobus Adam van Schilling* den leened afgelegd en is namens zijne vrouw met Landfort beleend.

42. 1 November 1800 heeft de Heer *J. A. Schilling* aan den Heer *J. H. Rupe* wonende te Amsterdam voor f 22.000 verkocht de havezate Landfort met deszelfs heerenhuizing, tuinmanswoning, stalling, koetshuis, Oranjerie, graan- en andere schuren, duivenvlugt en menagerie, bouw- weij en hooilanden en houtgewassen alsmede alle de Broeijkasten, enz. enz.

Johann Henrich Rupe werd 23 Februari 1801 met Landfort beleend.

43. 25 September 1802 werd tusschen den Heer *G. W. van Motman vrijheer van Oosterwijk*, vast inwoner der stad Rees als tegenwoordige huurder en bewoner van het hujs Landfort tot een zomerblijf en den predikant *J. B. Grimmelius* als daartoe door den eigenaar *J. H. Rupe*, wonende te Amsterdam verzocht en gemachtigd een koopcontract gesloten, dat o. a. bepaalde, dat de koper der havezate belooft te betalen de somma van f 18.500 nl. f 14.000 voor hetgeen onder Gendringen en f 4500 voor hetgeen onder Anholt is gelegen. De koper blijft als huurder het huis bewonen tot 1 Mei 1803 en zal het volle jaar huur ad f 400 daarenboven moeten voldoen. Bij eventueelen lateren verkoop werd een voorkeursrecht aan den Heer *J. H. Rupe* of zijne erfgenamen verleend.

13 October 1803 verscheen voor Mr. *Johan Leopold de Haes* drossaard en richter der heerlijkheden Gendringen en Etten *J. B. Grimmelius* als gevolmachtigde van *J. H. Rupe* en diens echtgenoot *Alida*

Jacoba Petronella Zilver krachtens volmacht 14 April 1803 te Amsterdam gepasseerd en verklaarde rechtens te cedeeren, transporteeren, op en over te dragen aan en ten erfelijke profijte aan *G. W. van Motman* het goed en voormaals havezate Landfort met alle bijbehorende . . . . enz., zijnde gedeeltelijk allodiaal en gedeeltelijk aan het huis Anholt leenroerig.

25 Juli 1804 doet *G. W. von Motmann* den leeneed en wordt met Landfort beleend.

44. *Mr. Gerrit Willem van Motman*, laatstelijk oud-Inspecteur der Domeinen in Gelderland † te Landfort 24 Januari 1823. Zijne erfgenamen *Vrouwe Frederica Maria Dorothea van Motman* weduwe van den Heer oud-burgemeester *Jacobus Roest* te Doesborg, wonende op den huize Landfort, *Gerrit Willem van Motman* controleur der Directe Belastingen, in- en uitgaande rechten en accijnzen te Workum en Mej. *Johanna Seppina Rudolphina Cornelia van Motman* buiten beroep wonende te Kampen verkochten 14 Juli 1823 Landfort aan *Dr. Johann Albert Luyken, heer van Sonsfeld-Wittenhorst* (verg. Maandblad XXVIII, 208 en XXIX 349).

In de koopakte wordt de grootte der beide gekochte perceelen 26 bunders, 39 roeden 88 ellen (met uitzondering van 2 stukken bouwland in het Anholtsche veld en de weide de Veldslage, welke onder de jurisdictie Anholt behooren) en 22 roeden 14 ellen genoemd; de koopsom bedroeg f 20.798.05.

In eersten termijn op 27 Juni 1823 was het hoogste bod gedaan door *Joh. Frans Baron von Motsvelt*, grondeigenaar, Heer van en wonende op den huize Hardenberg onder Anholt.

De Heer *van Motman* had geen gebruik gemaakt van de bepalingen, die ingesteld waren omtrent het afkopen van buitenlandsche leenrechten en leenverplichtingen. *Dr. Luyken* heeft volgens de bepalingen van het Fransche decreet van 9 December 1811 — dat 8 Januari 1813 van toepassing werd verklaard op het Departement Lippe, waartoe het vorstendom Anholt behoorde — 25 April 1825 voor 108 gulden 14 Stüber alle leenrechten, die de prins van Salm-Salm konden laten gelden, afgekocht.

Dr. Luyken heeft het zeer oude huis Landfort laten restaureeren en vergrooten door den aanbouw van twee zijvleugels, de grachten zijn verbeterd en gereguleerd, nieuwe stallen enz. gebouwd en vele aanplantingen gedaan.

Vooraf door aankoop van een groot deel van het oude Swanenburg bij den verkoop door de erfgenamen van wijlen *Jhr. F. X. I. van Nispen tot Pannerden* op 30 Juli 1900 is Landfort belangrijk vergroot, de grootte bedraagt thans bijna 76 HA., waarvan ruim 11 HA. in Duitschland liggen.

Door afkoop van eene tiendrente, verschuldigd aan de vorsten van Salm-Salm, op 29 Maart 1903 en eindelijk in 1910 van eene jaarlijksche erfpachtrente van f 3 op het Wetsteentje, sinds de reguleering van de Oude IJssel in 1774 op eenige roeden van den linker IJsseloever rustend, kan daarna eerst de tegenwoordige bezitter *Dr. A. G. H. Luyken* sedert 1434 de in alle opzichten vrije eigenaar van Landfort worden genoemd.